

2.3 อุปกรณ์ในการเลี้ยงผึ้งโพรง

- **หีบหรือรังเลี้ยงผึ้งมาตรฐาน** ประกอบจากไม้ที่มีน้ำหนักเบา ไม่ยืด ไม่หด และไม่โค้งบิดงอ ปัจจุบันใช้ทางมะพร้าวมาทำรังผึ้งโพรง และใช้เป็นรังหล่อผึ้งโพรง ซึ่งมีความจำเป็นมาก ผู้เลี้ยงผึ้งโพรงจะต้องใช้รังหล่อควบคู่ไปกับการเลี้ยงตลอดเวลา ทั้งนี้ เพื่อป้องกันผึ้งหนีรังหรือผึ้งแยกรัง ขนาดรังหล่อไม่จำกัดขนาดแล้วแต่ผู้เลี้ยงจะกำหนดขนาด แต่ถ้าหากสามารถทำได้เท่ากับรังเลี้ยง เพื่อใช้ทดแทนกันได้เมื่อรังเลี้ยงไม่พอ

- **คอนผึ้ง** เป็นส่วนที่สำคัญที่จะยึดรวงผึ้ง การเลือกไม้ที่มาทำคอนควรเป็นไม้ที่มีความแข็งแรง สามารถต่อตะปู และมีความคงทนในการใช้งาน ขนาดของคอนมาตรฐานที่ใช้ในผึ้งโพรง ประกอบด้วยไม้ 4 ชั้น คือ ด้านบน ด้านล่าง อย่างละ 1 ชั้น และด้านข้าง 2 ชั้น

- **รังหล่อผึ้งโพรง** มีความจำเป็นมากเพราะต้องใช้ควบคู่กับการเลี้ยงตลอดเวลา เพื่อป้องกันผึ้งหนีรังหรือแยกรัง รังหล่อต้องเปิดทุกด้าน ยกเว้นฝาด้านบน ขนาดรังหล่อควรทำให้มีขนาดเท่ากับรังเลี้ยง

- **ชุดป้องกันผึ้งต่อย** การเลี้ยงผึ้งโพรงโดยทั่วไปเราจะใช้ชุดง่าย ๆ ที่มีอยู่คือ กางเกงขายาว เสื้อแขนยาวและอาจจะใช้หมวกที่ปลายขากางเกง และปลายแขนเสื้อ เพื่อป้องกันผึ้งมุดเข้าไปต่อยส่วนในของร่างกาย โดยบางครั้งจะมีถุงมือยางหรือหนังที่หนา สวมมือป้องกันผึ้งต่อยทุกครั้ง

- **หมวกกันผึ้งต่อย** ใช้วัสดุที่มีอยู่ในพื้นบ้านก็คือใช้ตาข่ายถี่ที่ผึ้งลอดเข้าไม่ได้ มาทำเป็นหมวกครอบศีรษะ โดยด้านล่างใช้ผ้าเย็บยาวลงมาให้ปิดช่วงลำคอไว้ ด้านหน้าจะทำเป็นตาข่ายสีดำช่วงระหว่างตา เพื่อให้สามารถมองเห็นได้ชัดเจนเมื่อต้องการปฏิบัติงานในการเลี้ยงผึ้ง

- **แปรงปัดตัวผึ้ง** เป็นแปรงที่มีขนอ่อนนุ่มไม่ทำอันตรายผึ้ง ใช้สำหรับปัดผึ้งลงในรังหรือในช่องเก็บน้ำผึ้ง และช่วงตัดผึ้งเข้าคอน

- **เครื่องพ่นควันสยบผึ้ง (Smoker)** เป็นเครื่องมือสำคัญที่นักเลี้ยงผึ้งทุกคนจะต้องมีและนำไปใช้ทุกครั้ง เวลาทำงานอยู่กับรังผึ้ง

- **กลักขังนางพญา** ทำด้วยตาข่ายอลูมิเนียมมีขนาดเท่ากล่องไม้ขีด ใช้สำหรับจับผึ้งนางพญาขังไว้เวลาตัดผึ้งเข้าคอน

- **มีด ใช้มีด cutter หรือมีดบางปลายแหลม** สำหรับใช้ตัดรวงผึ้งช่องเข้าคอน

- **ลวดสแตนเลส** เป็นลวดสแตนเลสขนาดเล็ก สำหรับใช้ขึงคอนยึดรวงผึ้งช่วงที่ตัดผึ้งเข้าคอน

- **ไขผึ้ง** ใช้สำหรับทาฝารัง หรือข้างกล่องผึ้ง เพื่อหล่อให้ผึ้งเข้ารังหล่อ

- **อุปกรณ์อื่น ๆ** เช่น ภาชนะสำหรับใส่รวงผึ้งและน้ำผึ้ง ยางเส้นใช้สำหรับรัดรวงผึ้ง เมื่อตัดรวงผึ้งเข้าคอน ใช้จำนวน 2 เส้นต่อ 1 คอน ถึงพักน้ำผึ้ง และอุปกรณ์ช่าง เช่น ค้อน ตะปู คีม เลื่อย กรรไกร ยาหม่อง ฯลฯ